

Bruselj, 19. november 2021
(OR. en)

13897/21

**Medinstitucionalna zadeva:
2021/0210(COD)**

TRANS 674
MAR 213
ENV 876
ENER 495
IND 348
COMPET 819
ECO 123
RECH 507
CODEC 1474

POROČILO

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	ST 12813/21
Št. dok. Kom.:	ST 10327/21 INIT + ADD1-3
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o uporabi obnovljivih in nizkoogljčnih goriv v pomorskem prevozu ter spremembi Direktive 2009/16/ES
	<ul style="list-style-type: none">• poročilo o napredku/orientacijska razprava

Predsedstvo je za sejo Sveta PTE (promet), ki bo 9. decembra 2021, predvidelo poročilo o napredku in orientacijsko razpravo o navedeni zadevi. Da bi ministre seznanili z dosedanjim napredkom in usmerili izmenjavo mnenj o vsebinskih vprašanjih, je predsedstvo pripravilo poročilo o napredku (v Prilogi I) in dokument o politiki (v Prilogi II).

Coreper/Svet bo pozvan, naj se seznanijo s poročilom o napredku iz Priloge I, Svet pa k obravnavi vprašanj iz Priloge II.

I. UVOD

Komisija je 14. julija 2021 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila navedeni predlog kot del svežnja „Pripravljeni na 55“¹, katerega cilj je, da podnebne in energetske politike ter politike rabe zemljišč, prometa in obdavčevanja EU postanejo primerne za doseganje cilja EU domačega neto zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 za vsaj 55 % v primerjavi z letom 1990.

Cilj svežnja „Pripravljeni na 55“ je doseči cilje, dogovorjene v evropskih podnebnih pravilih², da bi temeljito preoblikovali gospodarstvo in družbo za pravičnejšo, okolju prijaznejšo in uspešnejšo prihodnost. Zmanjšanje emisij v naslednjem desetletju je ključnega pomena, da Evropa do leta 2050 postane prva podnebno nevtralna celina in uresniči evropski zeleni dogovor.

Da bi dosegli cilj, da bi EU do leta 2050 postala podnebno nevtralna, bi bilo treba emisije iz prometa zmanjšati za približno 90 %. Navedeni predlog bi imel pri tem pomembno vlogo, saj je njegov glavni cilj povečati povpraševanje in dosledno uporabo obnovljivih in nizkoogljičnih goriv v pomorskem sektorju ob hkratnem zagotavljanju nemotenega pomorskega prometa in preprečevanju izkrivljanj na notranjem trgu. Njegove glavne določbe so usmerjene predvsem na naslednje vidike:

- (i) določitev ciljev za zmanjšanje intenzivnosti emisij toplogrednih plinov energije, ki jo ladje porabijo na krovu;
- (ii) določitev zahtev, ki bi veljale od leta 2030 naprej, glede uporabe oskrbe z električno energijo z obale ali brezemisijske energije med privezom za ladje;

¹ Sveženj je sestavljen iz dvanajstih predlogov Komisije na področju energije, okolja, obdavčitve, trgovine in prometa; do konca tega leta se pričakujejo še dodatni predlogi na področju energetske politike. S prometno politiko so neposredno povezani trije zakonodajni predlogi: navedeni predlog (tj. predlagana uredba o uporabi obnovljivih in nizkoogljičnih goriv v pomorskem prevozu – v nadaljnjem besedilu: FuelEU za pomorstvo), predlagana uredba o uporabi goriv za trajnostno letalstvo v letalski industriji (v nadaljnjem besedilu: ReFuelEU za letalstvo) in predlagana uredba o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva.

² Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021).

(iii) določitev načel za upoštevanje pogonskih biogoriv, bioplina, obnovljivih goriv nebiološkega izvora in recikliranih ogljičnih goriv v okviru ciljev zmanjšanja intenzivnosti emisij toplogrednih plinov;

(iv) uvedba potrdila o skladnosti FuelEU in obveznosti za ladje, da ga imajo ter

(v) uvedba postopkov spremljanja, poročanja, preverjanja, inšpekcijskih pregledov in izvrševanja ter finančnih določb (vključno s kaznimi za ladje zaradi neskladnosti in dodelitvijo teh kazni skladu za inovacije).

Navedeni predlog je povezan tudi z drugimi predlogi svežnja „Pripravljeni na 55“. Konkretno, opredelitev goriv iz tega svežnja in nekaterih parametrov, ki se uporabljajo za njihovo upoštevanje (npr. merila za prihranek emisij toplogrednih plinov ter certificiranje obnovljivih in nizkoogljicnih goriv), izhajajo iz direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov³. Nekatere določbe v zvezi z oskrbo z električno energijo v pomorskih pristaniščih so tesno povezane s predlagano uredbo o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva – uredba o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva⁴. Opozoriti je treba tudi, da bo na hitrost razogljichenja v sektorju znatno vplivala revizija sistema za trgovanje z emisijami⁵, ki zdaj obravnava tudi pomorski promet in uvaja mehanizem za določanje cen ogljika.

II. DELO V DRUGIH INSTITUCIJAH

Evropski parlament je Odbor za promet in turizem (TRAN) imenoval za odbor, pristojen⁶ za predlog za FuelEU za pomorstvo, Jörgena Warborna (SE, PPE) pa za poročevalca.

³ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018).

⁴ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva ter razveljavitvi Direktive 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta – dok. 10877/21 + ADD 1–7.

⁵ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, Sklep (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov in Uredba (EU) 2015/757 – dok. 10875/21 + ADD 1–7.

⁶ Parlamentarna odbora ITRE in ENVI bosta delovala v skladu s postopkom s pridruženimi odbori (člen 57 Poslovnika Evropskega parlamenta).

Evropski ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij mnenj o tem predlogu še nista sprejela.

III. DELO V SVETU IN V OKVIRU NJEGOVIH PRIPRAVLJALNIH TELES

Med slovenskim predsedovanjem je bil predlog FuelEU za pomorstvo obravnavan na številnih sejah Delovne skupine za pomorski promet. Doslej je bilo enajst sej posvečenih temeljitemu pregledu predloga po posameznih členih, njegovi oceni učinka in povezanosti z drugimi predlogi svežnja „Pripravljeni na 55“.

Poleg tega je bil predlog FuelEU za pomorstvo obravnavan v okviru širše izmenjave mnenj o treh zadevah iz svežnja „Pripravljeni na 55“, povezanih s prometom, in sicer na seji Odbora stalnih predstavnikov 12. novembra 2021.

Slovensko predsedstvo je pripravilo tudi poročilo (dok. 13977/21), da bi zagotovilo pregled splošnega stanja in pregled napredka, doseženega ne le v zvezi s tem predlogom, ampak tudi v zvezi s svežnjem „Pripravljeni na 55“. To poročilo je usmerjeno na horizontalne vidike svežnja, kot so povezave med predlogi, in glavna vprašanja, izpostavljena v dosedanjih razpravah. Kot referenčni dokument je bilo razposlano vsem sestavam Sveta, odgovornim za različne predloge svežnja.

IV. GLAVNA POLITIČNA VPRAŠANJA IN NAPREDEK

V razpravah se je pokazalo, da države članice predlogu pripisujejo velik pomen, saj se strinjajo z njegovo utemeljitvijo in cilji, pa tudi, da se jim zdi kompleksen, tako s tehničnega kot političnega vidika, in da bi bilo potrebno več časa, da bi ga ustrezno preučile. Med razpravami je precej delegacij pogosto vlagalo splošne ali parlamentarne preučitvene pridržke glede predloga.

Glavna politična vprašanja, izpostavljena med razpravami, se nanašajo na naslednje vidike:

1) področje uporabe: na eni strani „vsebinsko“ področje uporabe (tj. uporaba za vse ladje z bruto tonažo 5000 ton) in na drugi strani „geografsko“ področje uporabe (tj. uporaba predlagane uredbe za ladje v zvezi s 50 % energije, porabljene pri plovbah iz pristanišča postanka ali v pristanišče pod jurisdikcijo države članice, če je zadnje ali naslednje pristanišče postanka pod jurisdikcijo tretje države);

2) cilji zmanjšanja intenzivnosti emisij toplogrednih plinov;

3) zahteve glede oskrbe z električno energijo z obale;

4) uporaba obnovljivih in nizkoogljičnih goriv ter pravila o njihovem upoštevanju za namene doseganja ciljev zmanjšanja intenzivnosti emisij toplogrednih plinov ter

5) upravljanje predloga (vključno z vidiki izvrševanja in kazni).

Glede na navedeno se slovenskemu predsedstvu ni zdelo primerno, da bi si na tej stopnji prizadevalo za iskanje kompromisa, ki bi zajemal bistvena ali sporna vprašanja, temveč se je usmerilo na kompromisno besedilo, omejeno na redakcijske ali tehnične vidike⁷, ki je bilo predstavljeno in obravnavano na ravni Delovne skupine za pomorski promet.

V. SKLEPNE UGOTOVITVE

Predsedstvo na podlagi dosedanjega dela ugotavlja naslednje:

1. čeprav se države članice v glavnem strinjajo z večino ciljev osnutka uredbe, potrebujejo več časa za njegovo ustrezno preučitev,
2. zato je potrebno nadaljnje delo, da bi dosegli znaten napredek v zvezi s tem predlogom.

Glede na navedeno naj se Odbor stalnih predstavnikov in Svet seznanita s poročilom o napredku v zvezi s predlogom FuelEU za pomorstvo.

⁷ Dok. 12813/21.

Strateški dokument za usmerjanje razprave na seji Sveta PTE (promet) 9. decembra 2021

Pomorski promet je bistveni vektor notranje in zunanje trgovine in povezljivosti EU. Čeprav je ta sektor nedvomno pomembno gonilo gospodarske rasti ter EU prinaša znatne gospodarske in družbene koristi, vpliva tudi na okolje in zdravje ljudi. Kljub napredku v zadnjih letih je pomorski sektor še vedno skoraj v celoti odvisen od fosilnih goriv in je pomemben vir emisij toplogrednih plinov in emisij drugih škodljivih onesnaževal.

Cilj evropskih podnebnih pravil⁸ je zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % do leta 2030 in EU določa smer, da postane podnebno nevtralna do leta 2050, ko se pričakuje 90-odstotno zmanjšanje emisij iz prometa. Za lažje doseganje tega cilja je bilo v juliju 2021 v okviru svežnja „Pripravljeni na 55“ sprejetih več zakonodajnih pobud. Predlog „**FuelEU za pomorstvo**“⁹ je del svežnja ukrepov, namenjenih obravnavanju emisij iz pomorskega sektorja. Ta pobuda v prvi vrsti določa pravila za zmanjšanje intenzivnosti emisij toplogrednih plinov energije, porabljene na krovu ladij, ki priplujejo v pristanišča pod jurisdikcijo držav članic EU ali iz njih izplujejo, hkrati pa spodbuja večjo uporabo obnovljivih in nizkoogljičnih goriv v pomorskem prometu.

Med slovenskim predsedovanjem sta bila predlog in njegova ocena učinka temeljito analizirana na sejah Delovne skupine za pomorski promet. Razprava je jasno pokazala, da države članice temu predlogu pripisujejo velik pomen, saj se strinjajo z njegovo utemeljitvijo in cilji. Kljub temu pa je treba posebno pozornost nameniti njegovi zelo tehnični naravi in zapletenosti nekaterih določb ter ga dodatno preučiti. Glede na navedeno predsedstvo meni, da bi bila koristna izmenjava mnenj na ravni Sveta PTE (promet). Države članice so zato pozvane, naj izrazijo svoja stališča glede naslednjih vidikov predloga:

⁸ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

⁹ Predlog uredbe o uporabi obnovljivih in nizkoogljičnih goriv v pomorskem prevozu ter spremembi Direktive 2009/16/ES (dok. 10327/21 + ADD 1–3).

1. struktura dveh glavnih ukrepov v zvezi z omejitvijo letne intenzivnosti emisij toplogrednih plinov za uporabo oskrbe z električno energijo z obale ali brezemisijske energije med privezom, vključno z mednarodno razsežnostjo in posledicami;
 2. splošno upravljanje za uporabo in izvrševanje predlagane uredbe (npr. dejavnosti spremljanja in poročanja, postopki preverjanja, kazni itd.).
-